

Akadémiai jelentés Európa energiakockázatairól - hazai szakértő a magyar sebezhetőségekről

A klímaváltozás és az erősödő geopolitikai viharok egyre nagyobb kockázatot jelentenek az energiaellátásra nézve. Az Európai Akadémiák Tudományos Tanácsadó Testülete (EASAC) most kiadott jelentésében sorra veszi ezeket a kockázatokat és kezelésük lehetőségeit. Magyarországon az orosz energiahordozó-függőség, a földgázfelhasználás nem csökkenő aránya és Paks hűtővízellátása a fő kockázatok. Schaffhauser Tibor, a Green Policy Center szakértője értékeli a jelentést, európai és magyar szempontból elemezve a helyzetet.

Az Európai Tudományos Akadémiák Tudományos Tanácsadó Testülete, az EASAC energiaprogramja a mai napon mutatta be legújabb jelentését a „Fenntartható energiaellátás biztonsága” címmel. A jelentés rámutat arra, hogy **Európa legnagyobb biztonsági kihívása az importált fosszilis tüzelőanyagoktól - elsősorban az olajtól és a gáztól - való függőségéből ered. Ez a függőség geopolitikai zsarolásnak teszi ki a kontinenst**, ami gazdaságilag is sebezhetővé teszi.

Az EU próbál eltávolodni az orosz energiahordozóktól, azonban a jelentés szerzői is megjegyzik, hogy **különösen fontos, hogy az orosz gáztól való függőséget ne cseréljük fel egy másik harmadik országból - például az USA-ból - származó LNG-függőséggel, annak minden kockázatával együtt.**

A valódi megoldás, ami a klímaváltozás kihívásaira is válaszol, a fenntartható energiaforrások felé való elmozdulás.

Amint Prof. Paula Kivimaa, az EASAC energia munkacsoportjának társelnöke is fogalmaz, „minden fenntartható energiába fektetett euró a biztonságunkba való befektetés. Ezzel szemben minden energiabehozatalra fordított euró egy elveszített euró a védelmi képességeinkből”.

A fenntartható energia használatához azonban nagyfokú villamosításra van szükség, itt viszont szembe kell nézni azzal a ténnyel, hogy az EU jelenleg nagyrészt külső forrásokra támaszkodik a napenergia-, szélenergia- és akkumulátortechnológiák terén is. Ráadásul még a gyártás európai bővítése esetén is meg kell oldani a kritikus nyersanyagok, például a lítium, a kobalt és a ritkaföldfémek megbízható ellátását, amelyeket ezeknek a technológiáknak a gyártásánál használnak.

Orosz energiahordozók, erőteljes földgázhasználat, Paks hűtése - a magyar energiabiztonság kockázatai

Magyarország energiaimport-függősége a 2022-es adatok szerint nem sokkal az EU-átlag felett van, azonban a KSH statisztika annyiban torzít, hogy a nukleáris energiát hazai termelésűnek tekinti, amely egyaránt magában foglalja az atomerőművi villamos energiát, valamint a közvetlen hőhasznosítást. Eközben a nukleáris energia esetén hazánk függése kétszeres, hiszen a fűtőelemeket sem előállítani, sem ártalmatlanítani nem tudjuk itthon. Ezen túlmenően az is elmondható, hogy hazánk nem áll túl jól a fosszilis energiahordozók beszerzési forrásainak diverzifikálását illetően sem, ugyanis **például 2023-ban globálisan is hazánk volt az orosz energiahordozók negyedik legnagyobb felvásárlója, az EU-ban pedig a legnagyobb.**

A felülvizsgált Nemzeti Energia- és Klímaterv (NEKT), bár növeli a 2030-ig szóló ambíciót mind a kibocsátáscsökkentés, mind a megújulók és az energiahatékonyság terén, mégis úgy tervezi, hogy magas marad a hazai földgázfogyasztás és az import aránya sem csökkenne 80% alá 2030-ig, amely nemzetgazdasági kockázatokat hordoz egy esetleges újabb ársokk esetén.

„A gázfogyasztás és az egyéb fosszilis energiaforrások használatának kivezetése tehát energiabiztonsági és szuverenitási kérdés is, főként, hogy a jelenlegi felfokozott geopolitikai környezetben olyan lépésekre is fel kell készülni, mint hogy egy legújabb amerikai javaslat 500%-os vámot vetne ki azon országok amerikai exportjára, amelyek nem mondanak le az orosz energiahordozó-importjukról” — írja elemzésében Schaffhauser Tibor, a Green Policy Center szakértője.

Végezetül, a klímaváltozás az energetikai infrastruktúránkat és az energiaellátásunk biztonságát is negatívan érintette az elmúlt évek során. Itt a szélsőséges időjárási események által az infrastruktúrában okozott károkon túlmenően gondolnunk kell a vízzel kapcsolatos kihívásokra is. A leginkább kiemelendő kapcsolat a klímaváltozás által befolyásolt vízállapot-változás és az energiaellátás között a Paksi Atomerőmű helyzete. **A Paksi Atomerőmű a Dunából nyeri a működéséhez szükséges hűtővízmennyiséget, azonban az elmúlt években több alkalommal sor került már arra is, hogy korlátozni kellett az erőmű termelését.** Ennek oka többek között az aszályos időszakokban lecsökkent vízhozam, amire 2018-ban is volt példa, amikor már 3-as fokozatú intézkedést kellett végrehajtani és már kisegítő szivattyúkat is telepítettek.

A fentiek alapján látható, hogy a fosszilis üzemanyagok kivezetése és a zöld átállás támogatása nemcsak az energiaellátás biztonságát tudja támogatni, hanem az ország szuverenitását is növeli azzal, hogy kevésbé van külföldi forrásoknak kitéve.

Sajtókapcsolat:

- Schaffhauser Tibor, a Green Policy Center társalapítója és senior klímapolitikai tanácsadója
- tibor.schaffhauser@greenpolicycenter.com

Eredeti tartalom: Másfélfok

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/?p=21088>